

ch
Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
05
W
74

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

VERSLAG SLAVERNALISATIEPROEF 1958.

door:

W.P. van WINDEN

Naaldwijk, 1959

2227031

VERSLAG SLAVERNIALISATIEPROEF 1958.
=====

Inleiding.

Evenals in voorgaande jaren is ook dit jaar weer een proef opgezet in verband met de slazaad winning in Nederland. Het doel is, om een vervroegd doorschieten en daardoor ook een vervroegde oogst van het zaad te bereiken.

Opzet van de proef.

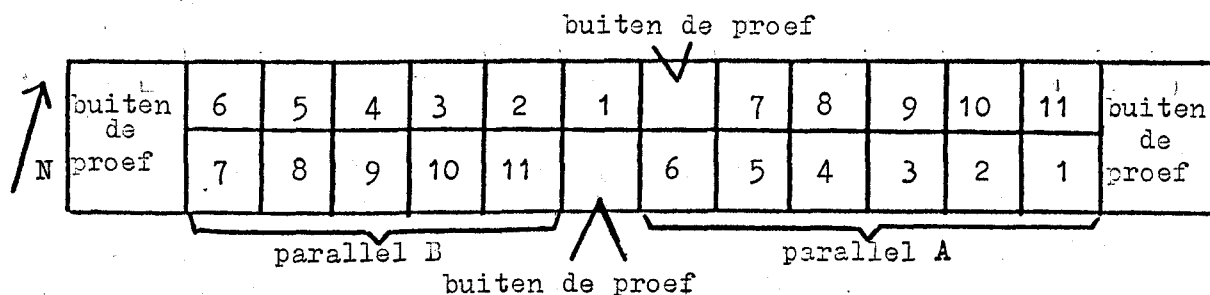
De proef werd in tweevoud opgezet onder verhoogd platglas op het proefstation. De volgende objecten kwamen in deze proef voor:

1. Belichten van de sla vanaf de opkomst gedurende 14 dagen continu met T.L.-lampen.
2. Belichten van de sla vanaf de opkomst tot aan het uitplanten met een gloeilamp van 50 Watt tot een daglengte van 17 uur.
3. Bespuiten van de planten met 1000 d.p.m. decresiet 3 weken nadat de planten op de blijvende plaats zijn uitgeplant.
4. Als no.3, maar dan met 2500 d.p.m. decresiet
5. " " 3 " " " 5000 " "
6. Bespuiten van de planten met gibberellazuur 1 week en 2 weken na het uitplanten.
7. Bespuiten met giberellazuur^b 1-2-3 en 4 weken na planten.
8. " " " 1-2-3-4-5 en 6 weken na planten.
9. Belichten als no.1 bespuiten als no.8.
10. " " " 2 " " " 8.
11. Contrôle.

Voor de bespuitingen met gibberellazuur werd gebruik gemaakt van „wonderbrel” in een sterkte van 75 ml/liter water, dit komt overeen met 25 d.p.m. gibberellazuur.

Deze objecten werden volgens onderstaande plattegrond over de beschikbare ruimte verdeeld.

plattegrond

Elk vakje was 1 raam groot. Per vakje werden er in de objecten 1 t/m 5 en 11 per raam 12 planten uitgezet, in de objecten 6 t/m 10 werden per raam 24 planten uitgezet. Dit verschil in plantafstand is gekozen omdat voorgaande oriënterende proefjes met gibberellazuur bij sla een zeer vroeg doorschieten en een geringe omvang van de planten te zien gaf.

Uitvoering van de proef.

Op 6 maart werd de sla voor alle objecten uitgezaaid nadat vooraf gedurende 24 uur in stromend water was voorgeweekt. Als ^{ras} werd Proeftuins Blackpool gebruikt.

Zowel de verschillende belichtingen als bespuitingen werden op de voorgeschreven tijden uitgevoerd. Op 25 maart werd de sla in perspotjes geplant en op 14 april volgens plattegrond op de blijvende plaats uitgepoot. Tijdens de groei is nagegaan op welk tijdstip de planten van de verschillende behandelingen gingen doorschieten.

Op 18 augustus is het zaad geoogst.

Waarnemingen tijdens de groei.

a. doorschieten. De groepen welke 4 of 6 keer met gibberellazuur waren bespoten gingen het eerst doorschieten, n.l. op 20 mei. In tegenstelling met voorgaande jaren was er geen verschil in doorschieten waar te nemen tussen de verschillende belichte groepen en de contrôle, deze vertoonden n.l. alle het begin van een zaadstengel op 27 mei.

De groepen welke met decresiet waren bespoten vertoonden over het algemeen een verlating. Bij het gebruik van 1000 d.p.m. decresiet begon parallel A gelijktijdig door te schieten met de belichte en de contrôle groepen, parallel B echter + 1 week later. Bij gebruik van 2500 d.p.m. decresiet schoten beide parallellen echter ruim een week later door, terwijl de bespuiting met 5000 d.p.m. een zodanige schade gaf aan de planten dat deze zich niet meer herstelden, slechts enkele planten leverde nog enkele bloemstengeltjes uit de zijksels en gaven dan ook nog een geringe hoeveelheid zaad. Wat de reden van deze beschadiging is, is niet bekend, in voorgaande jaren trad dit in veel geringere mate op.

b. oogstgegevens.

Op 18 augustus is het slazaad geoogst. De opbrengst werd per veldje afzonderlijk geschoond en gewogen. In onderstaande tabel zijn de oogstgegevens weergegeven in volgorde van de opbrengsten.

Groep	Behandeling	par.A	par.B	Totaal
1	Planten vanaf opkomst 14 dagen continu belicht	150	55	205
6	2 Keer bespoten met gibberellazuur	102	83	185
2	Planten belicht tot daglengte van 17 uur	110	70	180
9	Planten continu belicht + bespoten gibberellazuur 6 keer	74	70	144
8	Bespoten met gibberellazuur 6 keer	80	52	132
10	Belicht tot daglengte 17 uur + 6 keer bespoten gibberellazuur	86	43	129
7	Bespoten met gibberellazuur 4 keer	89	26	115
11	Contrôle	44	60	104
3	Bespoten met 1000 d.p.m. decresiel	62	37	99
4	" " 2500 " "	57	0	57
5	" " 5000 " "	0	2	2

De oogstgegevens voor de twee parallellen tesamen zijn weergegeven in de grafiek op bijlage I. Daar de verschillen tussen parallel A en B echter vaak groot zijn is het nodig om deze afzonderlijk te bekijken. We zien dan dat groep 1 (continu belicht) gemiddeld de hoogste opbrengst heeft gegeven. Parallel A staat hier echter + 3 keer zo hoog als B. De oorzaak hiervan is dat er boven parallel B van deze groep gedurende enige dagen een ruit stuk geweest is waardoor veel van het rijpe zaad verloren is gegaan.

Op de tweede plaats komt groep 6 (2 x bespoten met gibberellazuur). De parallellen vertonen hier een belangrijk kleiner verschil dan bij groep 1. Groep 2 komt op de derde plaats, ook hier leverde par. A weer een belangrijk hogere opbrengst dan B.

Daarna volgen de groepen 9-8-10-7-en 11. Hier wisselt de volgorde zich min of meer af tussen bespoten met gibberellazuur en (of) belichting van de planten. Welke van deze twee het gunstigst heeft gewerkt is moeilijk te zeggen, terwijl combinatie van deze twee behandelingen geen betere resultaten heeft gegeven dan verschillende enkelvoudige behandelingen. Wel kan worden gezegd dat er door deze behandelingen een betere oogst werd verkregen dan bij de onbehandelde groep. Bovendien moeten we hier rekening houden met het feit dat er bij de behandeling met gibberellazuur steeds een dubbel aantal planten op dezelfde oppervlakte was uitgezet. De opbrengst per plant is dus in alle gevallen altijd lager geweest dan bij de belichte planten.

Wat betreft de decresiet bespuitingen kan worden gezegd dat deze dit jaar geen enkel voordeel hebben gegeven, terwijl bij de hogere concentraties wel duidelijke schade optrad. Bij een bespuiting met 5000 d.p.m. was de schade zelfs zo groot dat er van een totale mislukking gesproken moet worden. Een vaste lijn voor de invloed welke de belichting van de planten of de bespuitingen met decresiet hebben uitgeoefend is moeilijk te zeggen. Elk van deze behandelingen heeft wel een wat hogere opbrengst gegeven dan de contrôle maar welke van de twee de sterkste invloed heeft uitgeoefend komt in deze cijfers niet tot uiting. Bovendien is er geen enkele tendens waar te nemen dat deze behandelingen gezamenlijk een grotere invloed uitoefenen dan ieder afzonderlijk.

Samenvatting.

Zowel de belichting van de planten gedurende 14 dagen na de opkomst continu als vanaf de opkomst tot aan het uitplanten tot een daglengte van 17 uur hebben een vervroeging van het doorschieten van de sla tot gevolg gehad. Ook de bespuitingen met gibberellazuur werkten het vroeger schieten van de sla in de hand. De bespuitingen met decresiet gaven dit jaar veel meer schade aan het gewas dan voorgaande jaren, terwijl zelfs de laagste concentratie geen verbetering gaf.

Aangaande de opbrengst aan zaad kunnen we zeggen dat 14 dagen continu belichten de hoogste opbrengst gaf gevolgd door 2 keer bespuiten met gibberellazuur. Bij de decresiet bespuitingen gaf de zwakste concentratie nog een lagere opbrengst dan de contrôle, terwijl de hogere concentraties ver achter bleven in opbrengst.

De verschillen in opbrengst tussen de verschillende parallellen waren echter over het algemeen zo groot dat de verkregen cijfers in deze proef maar erg weinig betrouwbaar zijn.

Naaldwijk, 13 febr. 1959

De proefnemer,

W.P. v. Winden

febr. '59

J.W.